Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека
Відділ наукової інформації та бібліографії

Серія «Розстріляне відродження»

Буде воля світитись над нами

Бібліографічний список літератури
до 135-річчя від дня народження Клима Лаврентійовича Поліщука

Хмельницький
2026

Пропонуємо до уваги користувачів бібліографічний список літератури із серії «Розстріляне відродження». Серія присвячена діячам духовно-культурного та літературно-мистецького покоління 20-х – початку 30-х рр. XX ст. в Україні, які створили високохудожні твори у галузі літератури, живопису, музики, театру і які були знищені тоталітарним сталінським режимом.

Український письменник, поет, автор історичних романів, публіцист **Поліщук Клим Лаврентійович (Лаврінович, Лавринович)** народився в містечку Краснопіль Житомирського повіту Волинської губернії, тепер Чуднівський район, Житомирської області 25.11.1891р. в сільській родині. Змалку вчився читати у батька, а як тільки зміг – перечитав геть усе, що потрапляло до рук. Тільки-но навчився писати – взявся записувати матусині казки, легенди, колискові та народні пісні. Тобто, свій шлях письменника обрав мало не з пелюшок. Також непогано малював різноманітні вивіски та географічні карти для сільських шкіл – тим і заробляв собі на життя.

1905-го року кілька його віршів потрапили на сторінки журналів і дуже сподобалися І. Нечуй-Левицькому та Б. Гринченку.

1909-го Клим Поліщук поїхав до Петербурга, де навчався у художньому училищі.

1912-го переїхав до Житомира, багато подорожував Волинським краєм, записував фольклорні історії та легенди, які згодом перетворилися у кілька збірників.

У серпні 1914-го був заарештований за «мазепинську» та «сепаратистську» діяльність, висланий у Кременчук, потім у Росію. Працював у Курську та Петербурзі. Коли сталася Жовтнева революція, він був у Пскові, потім поїхав до Києва. Працював у редколегіях кількох газет і журналів. Після падіння УНР переїхав до Львова (тоді це була Польща), там одружився, плідно працював та публікував свої твори, багато перекладав з польської.

Восени 1925 Поліщук з родиною повернувся до України. Жили спочатку у Лубнах, потім переїхали до Харкова. Працював у державному видавництві, свої твори друкував у журналах.

4 листопада 1929 був арештований та засланий на Соловки, а 3 листопада 1937 року розстріляний у лісовому карельському урочищі Сандармох під містом Медвеж'єгорськ (з 27 жовтня по 4 листопада 1937 року там були розстріляні 1111 в'язнів Соловецького табору особливого призначення). Зараз у тому лісі меморіальне кладовище, хрести скорботи, дерев'яна капличка і пам'ятник — гранітна брила з написом: «Люди, не вбивайте один одного».

14 квітня 1992 Клим Поліщук реабілітований посмертно прокуратурою Харківської області.

Матеріали взято з ресурсів «Вікіпедія» (URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Поліщук_Клим_Лаврентійович) та Укрліб (URL: https://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=28613).

Твори К. Поліщука в фондах Хмельницької ОУНБ

Б44643
84(4УКР)6
П50

Вибрані твори / К. Поліщук; упоряд. В. О. Шевчук. – Київ : Смолоскип, 2008. - 704 с.

В6044-7
91.9:
83.3(4УКР)
П 99

[Твори] // П'ядик Ю. В. Українська поезія кінця XIX середини XX ст.: бібліографія. Антологія. – Київ, 2010. – Т. VII: Поли-Сем – С. 113-114.

М874-2
83.3(4УКР)6
У 45

[Твори] // Українське слово: хрестоматія української літератури та літературної критики XX століття: В 4-х кн.: навч. посіб. / упоряд. В. Яременко. – Київ, 2001. – Кн. 1. – С. 788-794.

А44236-2
821.161.2
А 72

Семиковецькі тіні // Антологія української готичної прози: у 2 т. / упоряд. і передм. Ю. Винничук. – Харків : Фоліо, 2019. – Т. 2. – С. 308-312.

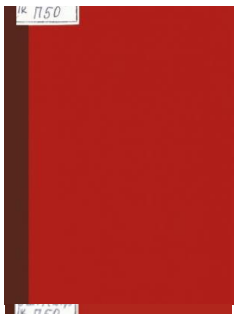
Б47980
83.3(4УКР)
С 17

[Оповідання] // Соловецький етап : антологія / уклад. Ю. П. Винничук. – Харків : Фоліо, 2018. – С. 257-279.

Б45641
84(4УКР)6
О-13

[Вірші] // Обірвані струни : антологія поезії полеглих, розстріляних, замучених і засланих 1920-1945 / уклад., передм. й довід. Б. Кравцев. – Нью-Йорк : Наук. т-во ім. Шевченка в Америці, 1955. – С. 187-194.

Електронні копії видань творів К. Поліщука у електронній бібліотеці «Культура України» НБУ ім. Ярослава Мудрого

Гуляйпільський «батько» [Електронний ресурс] : роман в 2-х ч. / К. Поліщук. – Електрон. текст. дані. – Коломия : Накладом Вид-ва «ОКА» в Коломиї, 1925. [Ч. 1] : Бентежний дух. – Електрон. копія текст. даних. – Режим доступу : https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=7993. – Дата перегляду: 19.11.2026.

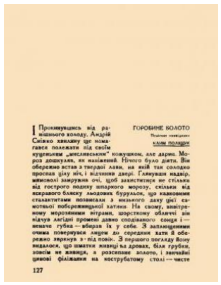
Гуляйпільський «батько» [Електронний ресурс] : роман в 2-х ч. / К. Поліщук. – Електрон. текст. дані. – Коломия : Накладом Вид-ва «ОКА» в Коломиї, 1925. [Ч. 2] : Свавільна сила. – Електрон. копія текст. даних. – Режим доступу : https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=7992. – Дата перегляду: 19.11.2026.

«Весняні панни сонцем п’яні…»; «Заміряє акорд перехідний…» [Електронний ресурс] : [поезії] / К. Поліщук // Музагет. — 1919. — № 1-3. – С. 22-24. – Електрон. копія текст. даних. – Режим доступу : https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=8220. – Дата перегляду: 19.11.2026.

Гад Звіринецький [Електронний ресурс] : драм. легенда на 4 картинах / К. Поліщук. – Львів : Русалка, 1925 (Луцьк: ВДОУНБ імені Олени Пчілки, 2017). – Електрон. копія текст. даних. – Режим доступу : https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=8578. – Дата перегляду: 19.11.2026.

Горобине болото [Електронний ресурс] : поліське оповідання / Клим Поліщук // Літературний ярмарок. – 1929. – Кн. 5 (135) : Квітень. — С. 127-162. – Електрон. копія текст. даних. – Режим доступу : https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=12635. – Дата перегляду: 19.11.2026.

Література про К. Поліщука

A44236-2
821.161.2
А 72

Клим Поліщук // Антологія української готичної прози : у 2 т. / упоряд. і передм. Ю. П. Винничук. – Харків : Фоліо, 2019. – Т. 2. – С. 307-308.

A44629
821.161.2.09
Ш 66

Шкандрій М. Створення єврейської ідентичності в українській літературі, 1914-1929 : єврейська тема / М. Шкандрій // Євреї в українській літературі. Зображення та ідентичність / М. Шкандрій; пер. з пол. Н. Комарової. – Київ : Дух і Літера, 2019. – С. 159-183 .

П871-54(2019)
021(477)
Н 34

Костиря Б. Символістські тенденції у творах Клима Поліщука про Першу світову війну та Українську революцію 1917-1921 рр. / Б. Костиря // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського / НАН України, НБУ ім. В. Вернадського, Асоціація бібліотек України. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 54 : Спеціальний випуск, присвячений Міжнародній науковій конференції «Сто років академічної славістики в Україні: здобутки і перспективи» (м. Київ, Україна, 24 трав. 2018 р.). – С. 87-100.

Б50838
821.161.2
С 60
Клим Поліщук : [біографія] // Соловецький етап : антологія / уклад. Ю. П. Винничук. – Харків : Фоліо, 2018. – С. 257-258.

Б50838
821.161.2
С 60
Клим Поліщук // Соловецький етап : антологія / уклад. Ю.П. Винничук. – Харків : Фоліо, 2018. – С. 99.

Б47980
83.3(4УКР)
С 17
Поліщук Клим Лаврінович // Самі про себе: автобіографії українських митців 1920-х років / упоряд. Р. В. Мовчан. – Київ : КЛІО, 2015. – С. 354-358.

В6044-7
91.9:
83.3(4УКР)
П 99
Поліщук Клим Лавринович // П'ядик Ю. В. Українська поезія кінця XIX середини XX ст. : бібліографія. Антологія. – Київ, 2010. – Т. VII : Поли Сем. – С. 100.

Підготувала Лариса Іванова, провідний бібліограф відділу наукової інформації та бібліографії Хмельницької ОУНБ